

Užitková tropická dřeva

CITES – I. část

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a Státním rozpočtem ČR
TechDrev- CZ.1.07/2.2.00/28.0019**

- **Co je CITES?**

- úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
- **C**onvention on **I**nternational **T**rade in **E**ndangered **S**pecies of Wild Fauna and Flora).
- úmluva označována také jako Washingtonská konvence

Užitková tropická dřeva

- CITES – účel
 - regulace mezinárodního obchodu s ohroženými druhy živočichů a rostlin
 - efektivní ochrana některých druhů před vyhubením v přírodě
 - odchyt či sběr pro mezinárodní obchod je velmi rozsáhlý
 - regulace obchodu je prováděna systémem vývozních a dovozních povolení (tzv. permity CITES)

Užitková tropická dřeva

- CITES

- vztahuje se na živé organismy
- či na jakékoli jejich části či výrobky z nich
 - kožešiny,
 - kůže a kosti chráněných zvířat,
 - sošky a řezby ze vzácných dřevin či slonoviny
 - výrobky tradiční asijské medicíny obsahující výtažky z chráněných živočichů či rostlin
 - gurmánské speciality aj.

Užitková tropická dřeva

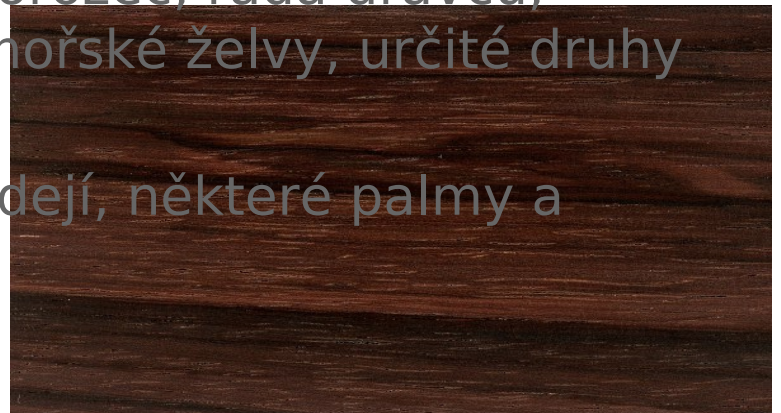
- CITES
 - živé i mrtvé organismy jsou v rámci CITES oficiálně označovány termínem "exemplář"
 - 178 členských zemí
 - od 1.1.1993 i Česká republika

Užitková tropická dřeva

- CITES I

- zahrnuje na 500 druhů živočichů a 300 druhů rostlin, které jsou bezprostředně ohrožené vyhubením
- mezinárodní obchod s těmito druhy je zakázán a je povolován jen výjimečně (zoologické zahrady, vědecký výzkum...)
- všichni lidoopové (gorila, orangutan, šimpanz), lemuři, pandy, některé druhy medvědů, opic, velcí kytovci, delfíni, řada druhů kočkovitých šelem (gepard, levhart, tygr aj.), oba druhy slonů, nosorožec, řada dravců, jeřábů, bažantů a papoušků, mořské želvy, určité druhy krokodýlů a ještěřů, latimérie
- některé druhy kaktusů a orchidejí, některé palmy a vzácné exotické dřeviny
- *Dalbergia nigra* – palisander

Užitková tropická dřeva

- CITES II

- zahrnuje na 4 000 druhů živočichů a 25 000 druhů rostlin
- příloha obsahuje i druhy snadno zaměnitelné za exempláře CITES I.
- opice, kytovci, vydry a kočkovité šelmy, hroši, pekari, luskouni, řada druhů antilop, nandu pampový, plameňáci, všechny *) druhy dravců, sov, papoušci (s výjimkou andulky, korely a alexandra malého) kolibříci, loskuták, rýžovník aj. ptáci, různé druhy želv, krokodýli, leguáni, varani a hroznýšovité hadi, některé druhy exotických žab a ryb, motýlů, sklípkanů, měkkýšů
- mořské korály, všechny druhy orchidejí a kaktusů, některé agáve, aloe, sukulentní pryšce, tilandsie a masožravé rostliny, ženšen,
- *Pericopsis elata* – afrormosia, *Guaiacum* spp. – guajak

Užitková tropická dřeva

- CITES III

- zahrnuje 220 druhů živočichů a 8 taxonů rostlin
- jedná se o druhy, které jsou ohroženy mezinárodním obchodem pouze v určitých zemích
- ochrana na určitých územích
- příkladem je mrož lední – Kanada
- *Dalbergia retusa* – palisandr kokobolo (III populace z Guatemaly)

Užitková tropická dřeva

- Ochrana v EU
 - přísnější pro CITES druhy, ale i pro další ohrožené druhy vyskytující se na území EU či druhy, které by mohly ohrozit ekologickou stabilitu a u kterých chce zabránit jejich dovozu na své území.
 - členské země EU proto mají vlastní seznamy CITES druhů (viz. nařízení Komise (EU) č. 1158/2012
 - kategorie A, B, C a D

Užitková tropická dřeva

- Kategorie v EU
 - **A**: druhy CITES I + některé druhy CITES II
 - **B**: druhy CITES II + některé CITES III + druhy ohrožující ekologickou stabilitu
 - **C**: druhy CITES III
 - **D**: neCITES druhy, u nichž EU monitoruje dovoz na své území

Užitková tropická dřeva

- Obchod s CITES druhy

- k dovozu exemplářů z přílohy A a B (dle legislativy EU) je nutné vývozní povolení CITES ze země původu a dovozní povolení ČR, která jsou předkládána celnímu úřadu při vstupu do EU
- k dovozu exemplářů z přílohy C a D je nutné při vstupu do EU na celním úřadě vyplnit formulář oznámení o dovozu
- při dovozu exempláře z přílohy C ze země, která jej zařadila do seznamu CITES, je nutné i vývozní povolení ze země původu.

Užitková tropická dřeva

- Obchod s CITES druhy

- k dovozu exemplářů z přílohy A a B (dle legislativy EU) je nutné vývozní povolení CITES ze země původu a dovozní povolení ČR, která jsou předkládána celnímu úřadu při vstupu do EU
- k dovozu exemplářů z přílohy C a D je nutné při vstupu do EU na celním úřadě vyplnit formulář oznámení o dovozu
- při dovozu exempláře z přílohy C ze země, která jej zařadila do seznamu CITES, je nutné i vývozní povolení ze země původu.

- Exempláře CITES v EU

- transport exemplářů CITES mezi členskými zeměmi EU není považován za dovoz a vývoz a nejsou proto nutná dovozní ani vývozní povolení
- druhy z přílohy A je zakázáno jakkoli komerčně využívat (prodávat, nakupovat, inzerovat, vystavovat za peníze, používat je k reklamě apod.)
- zákaz komerčního využívání druhů z přílohy A neplatí pro uměle vypěstované rostliny, starožitnosti a běžně chované druhy

